

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **N. T. Ch.**, zastoupeného advokátem Mgr. Zdeňkem Hrouzkem se sídlem Jana Uhra 13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, PP 21/OAM, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 26. 5. 2005, sp. zn. 56 Az 13/2005,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému rozsudku Krajského soudu v Brně, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „žalovaný“) ze dne 11. 2. 2005, č. j. OAM-132/LE-PA03-PA03-2005, o zamítnutí jeho žádosti o azyl jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), a namítá nedostatečnou oporu rozhodnutí ve správním spise a nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu spočívající v jeho nesrozumitelnosti.

Stěžovatel nejprve zmiňuje pozitivní i negativní dopady narůstající migrace obyvatel a připomíná, že každou jednotlivou žádost o azyl je nutno důsledně posuzovat. Dále uvádí, dle kterých vnitrostátních a mezinárodních předpisů je řízení o udělení azylu vedeno. Rozhodnutí žalovaného pak stěžovatel vytýká, že skutková podstata, z níž žalovaný vycházel, nemá oporu ve spisech a je s nimi v rozporu, když je nepřesné paušalizovat, že by stěžovatel žádal o azyl pouze z ekonomických důvodů, jakkoli stěžovatel nepopírá, že tyto důvody hrály svoji roli. Nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu pak shledává v tom, že nezbytným důkazem v dané věci byla obecná informace o situaci v oblasti pronásledování a diskriminace ve Vietnamu, jakkoli nechce polemizovat s tím, že je v řízení o udělení azylu nutno prokazovat i konkrétní pronásledování a diskriminaci žadatele o azyl.

Z těchto důvodů navrhuje stěžovatel zrušit napadený rozsudek krajského soudu a zároveň žádá, aby byl jeho kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření pouze odkazuje na obsah správního spisu a připomíná, že stěžovatel podal žádost o azyl poté, co byl jako cizinec bez platných dokladů zadržen Policií ČR a umístěn do Z. v P. Stěžovatel měl využít nástrojů zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, neboť důvodem jeho opakované žádosti o azyl je pouze snaha o legalizaci pobytu na území ČR, která není dostatečným důvodem ve smyslu zákona o azylu. Proto žalovaný navrhuje, aby byla stěžovatelova kasační stížnost zamítnuta jako nedůvodná.

V souzené věci Nejvyšší správní soud z předmětného správního spisu především zjistil, že řízení o udělení azylu bylo zahájeno dne 3. 2. 2005 na základě žádosti, v níž je jako důvod žádosti o azyl uvedeno, že stěžovatel, jehož totožnost byla zjištěna z důvodu nepředložení dokladů osvědčujících totožnost či státní příslušnost pouze na základě jeho čestného prohlášení o totožnosti a státní příslušnosti, odjel do ČR koncem roku 2001 z důvodu nízké životní úrovně ve Vietnamu, a to přes Moskvu vlakem, nebo v kufru automobilu. Jednalo se přitom již o jeho druhou žádost o azyl, řízení o jeho prvé žádosti bylo zastaveno podle § 25 odst. 1 písm. d) zákona o azylu v roce 2002. Totéž vyplývá i z protokolu o pohovoru k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu ze dne 3. 2. 2005. I z tohoto pohovoru vyplývá, že Vietnam stěžovatel opustil z důvodu špatné ekonomické situace a nízké životní úrovně v této zemi. Zároveň zde potvrdil, že by chtěl v ČR žít a podnikat. Po dobu, kdy se v ČR nelegálně zdržoval, pracoval jako pomocná síla. Nic mu nebránilo ve volném pohybu či v možnosti kontaktovat policii, ale z důvodu nelegálnosti svého pobytu se nechtěl na veřejnosti ukazovat.

Žalovaný předmětnou žádost o poskytnutí azylu zamítl svým výše označeným rozhodnutím ze dne 11. 2. 2005 jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, neboť shledal, že stěžovatel vstoupil na území ČR koncem roku 2001 a od té doby zde pobýval nepřetržitě s možností svobodného pohybu. Nic mu nebránilo vejít do kontaktu se zástupci českých státních orgánů, on však požádal o azyl až poté, co byl jako cizinec bez platných dokladů zadržen Policií ČR a za účelem zajištění pro realizaci správního vyhoštění přemístěn do Z. v P. Bylo tedy zjištěno, že podal žádost o udělení azylu s cílem vyhnout se hrozícímu správnímu vyhoštění, ačkoli mohl požádat o udělení azylu dříve.

Proti tomuto zamítavému rozhodnutí podal stěžovatel žalobu ke Krajskému soudu v Brně odůvodněnou obecnými výtkami proti nesplnění některých náležitostí azylového řízení podle zákona o azylu a zákona č. 71/1967 Sb., správního řádu, a námitkou, že ve Vietnamu byla soustavně porušována jeho lidská práva, zejména jeho lidská důstojnost zaručená

Listinou základních práv a svobod, nelze tedy zobecňovat, že by žádal o azyl pouze z důvodů ekonomických, jakkoli i tyto důvody hrály svou roli.

Krajský soud v Brně tuto žalobu zamítl shora označeným rozsudkem napadeným nyní posuzovanou kasační stížností, když neshledal důvodnými stěžovatelovy obecně uváděné námitky proti nesplnění náležitostí správního řízení. Dále pak konstatoval, že během tohoto správního řízení bylo nepochybně prokázáno, že stěžovatel podal svou žádost o azyl ve snaze vyhnout se hrozícímu vyhoštění a legalizovat svůj pobyt na území ČR a že u něj byl splněn důvody pro aplikaci ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Brně v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Vzhledem k tomu, že obecné úvahy o dopadu nárůstu migrace na západoevropské státy nelze považovat za stížnostní námitku, lze ve stěžovatelově kasační stížnosti najít pouze jedinou relevantní námitku, a to výtku, že si měl žalovaný namísto obecného tvrzení o tom, že žádá stěžovatel o azyl pouze z ekonomických důvodů, opatřit informace o pronásledování a diskriminaci stěžovatele v zemi původu, a neučinil-li tak, měl jeho rozhodnutí zrušit krajský soud. K této povinnosti Ministerstva vnitra opatřovat důkazy v řízeních o udělení azylu se však zdejší soud již dostatečně vyjádřil ve svém rozsudku ze dne 13. 4. 2004, sp. zn. 3 Azs 18/2004 (publ. pod č. 312/2004 Sb. NSS), kde uvedl: *„Pokud stěžovatelka v kasační stížnosti uvádí pouze námitky obecného charakteru, aniž upřesňuje, které konkrétní důkazy či podklady pro rozhodnutí žalovaného v odůvodnění jeho rozhodnutí chybí, je takové tvrzení bez uvedení konkrétních skutečností nedůvodné. Nejvyšší správní soud vychází z premisy „necht’ si každý střeží svá práva“; proto nemůže stěžovatelka v kasační stížnosti úspěšně namítat, že správní orgán či soud v předcházejícím řízení nezjistily důsledně skutečný stav věcí, pokud sama neuvádí skutečnosti či důkazy, které pro takové tvrzení svědčí.“* Žalovaný tak neměl ani podle názoru zdejšího soudu povinnost opatřovat si další důkazy, když stěžovatel netvrdil, že by byl ve své zemi původu pronásledován, a uváděl skutečně pouze důvody ekonomické.

Zejména však nemusel žalovaný další informace shromažďovat z toho důvodu, že fakta jím zjištěná představovala zcela dostačující podklad pro shledání, že stěžovatel splňuje díky situaci, v níž žádost o azyl podal, a zjevným a prokázaným pohnutkám k jejímu

podání podmínky ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, jež žalovaný zcela správně na jeho případ vztáhl. Zároveň pak tím, že byly splněny podmínky tohoto ustanovení, pominula pro žalovaného nutnost zabývat se případnými okolnostmi rozhodnými pohledem § 12 zákona, jak požadoval stěžovatel v žalobě a nyní i v kasační stížnosti. V tomto směru se Nejvyšší správní soud vyjádřil k systematice zákona o azylu například ve svém rozsudku ze dne 27. 5. 2004, sp. zn. 7 Azs 124/2004 (publ. pod č. 349/2004): „*Vedle pozitivního vymezení předpokladů pro udělení azylu v § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, stanoví tento zákon také vylučující důvody, při jejichž naplnění žadateli azyl udělit nelze; tyto důvody jsou taxativně stanoveny v § 15 a § 16 tohoto zákona. Jsou-li splněny podmínky vymezené v ustanovení § 16 odst. 1 tohoto zákona, tj. podmínky pro zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné, není namístě zkoumat případnou existenci důvodů pro udělení azylu podle § 12 písm. b) citovaného zákona, protože udělení azylu je za takové situace vyloučeno.*“

Lze proto uzavřít, že Nejvyšší správní soud v daném případě neshledal naplnění některého z namítaných důvodů kasační stížnosti ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s., neboť - jak vyplývá ze shora uvedeného - v souzené věci nebyla shledána ani nedostatečná opora rozhodnutí žalovaného ve spise ani nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu spočívající v jeho nesrozumitelnosti.

Na tomto závěru nemůže nic změnit ani úřední záznam Policie ČR, oblastního ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie Brno, ze dne 9. 2. 2006, doručený Nejvyššímu správnímu soudu dne 13. 2. 2006. Podle tohoto úředního záznamu požádal stěžovatel o změnu totožnosti, což zdůvodnil odlišnými údaji o jeho jménu a datu narození obsaženými v cestovním pase, který nyní nově předložil. K tomu Nejvyšší správní soud pouze podotýká, že takováto změna jména či data narození nemůže nic změnit na výše zdůvodněné zákonnosti rozsudku krajského soudu. Tato zákonnost je posuzována pohledem kasační stížnosti a argumentů v ní obsažených a nemůže být účinně zpochybněna pouhým poukazem na to, že stěžovatel dosud tajil svou pravou totožnost a vystupoval před žalovaným i krajským jménem pod pseudonymem. Vzhledem k posouzení zákonnosti posuzovaného rozsudku krajského soudu se tímto zjištěním nic nemění. Je tomu tak proto, že kdyby mohla být takto zpochybněna zákonnost rozsudku krajského soudu a potencionálně tedy vyhověno kasační stížnosti pouze proto, že stěžovatel až dosud protiprávně tajil svou skutečnou totožnost, směřoval by takový závěr jednak proti obecné právní zásadě, že nikdo nemůže mít prospěch z toho, že sám porušuje právo; jednak proti zásadě procesní bdělosti účastníka řízení, jak ji ve vztahu k soudnímu přezkumu azylových věcí vyjádřil například Ústavní soud ve svém stanovisku Pl. ÚS – st. 20/05 ze dne 25. 10. 2005, kde uvedl: „...*ten, kdo se staví k uplatňování svých práv s neomluvitelnou lhostejností, nemůže s úspěchem požadovat ochranu těchto svých práv.*“ Z těchto důvodů nepovažuje Nejvyšší správní soud výše uvedený úřední záznam za způsobilý jakkoliv zpochybnit zákonnost napadeného rozsudku krajského soudu, a proto také neshledává nutným jej jakkoli zohledňovat, či sám dokazováním zjišťovat, pod jakým jménem stěžovatel vystupuje před českými státními orgány nyní.

Ze všech těchto důvodů Nejvyšší správní soud dospěl po přezkoumání kasační stížnosti k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) a Ministerstvu vnitra náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku n e j s o u opravné prostředky přípustné.

Brně dne 1. června 2006

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu